

LBRIS

We know
books

FLORIN MARCU

DICTIONAR DE NEOLOGISME

Ediție actualizată și completată

ȘTIINȚA

med. vet. = medicină veterinară
metal = metalurgie
meteor. = meteorologie
metrol. = metrologie
milit. = termen militar
miner. = mineralogie
mitol. = mitologie
muz. = muzică
nav. = navigație
n.com. = nume comercial
ngr. = neogreacă
num.col. = numeral colectiv
opoz. = opoziție
p.anal. = prin analogie
peior. = peiorativ
p.ext. = prin extensivitate
pl. = plural
poet. = poetic
polit. = politică
port. = portugheză
pref. = prefix
prep. = prepoziție
p.restr. = prin restricție
psih. = psihologie

rel. = religie
rus. = rusă
s. = substantiv
sanscr. = sanscrită
scand. = scandinav
s.f. = substantiv feminin
sg. = singular
s.m. = substantiv masculin
s.n. = substantiv neutru
sp. = spaniolă
spec. = în special, specializare
stat. = statistică
suf. = sufix
tehn. = tehnică
telecom. = telecomunicații
text. = industria textilă
tipogr. = tipografie
transp. = transport
TV = televiziune
v. = verbi
var. = variantă
v.i. = verb intransitiv
v.r. = verb reflexiv
v.t. = verb tranzitiv
zool. = zoologie

A

- a- elem.** "privativ, negativ". (< fr. *a-*)
abác s.n. 1. instrument de calculat cu bile. 2. nomogramă. (< fr. *abaque*, lat. *abacus*)
abatáj s.n. 1. loc într-o mină unde se extrage minereul; operația însăși. 2. sacrificare a vitelor la abator. (< fr. *abattage*)
abáte I. v.t. 1. a încălca o dispoziție, o normă; a devia. 2. a întrista. **II. v.r.** 1. a se năpusti. 2. a doborî. (< fr. *abatre*)
abatór s.n. 1. construcție specială pentru sacrificarea animalelor destinate consumului. 2. (fig.) masacru. (< fr. *abatoir*)
abcés s.n. acumulare de puroi într-un țesut sau organ. (< fr. *abcès*)
abdicá v.i. a renunța (la tron). (< fr. *abdiquer*)
aberráție s.f. 1. abatere de la normal; absurditate. 2. deformare a unei imagini produsă de un sistem optic. (< fr. *aberration*)
abil, -ă adj. îndemânic, iscusit. (< fr. *habile*)
abiótic, -ă adj. lipsit de viață. (< fr. *abiotique*)
abis s.n. prăpastie; fosă oceanică. (< fr. *abysse*)
abisál, -ă adj. 1. din zona de mare adâncime a mărilor și oceanelor. 2. referitor la subconștient. (< fr. *abyssal*)
abjéct, -ă adj. care inspiră repulsie; josnic. (< fr. *abject*)
abjurá v.t. a renega public o credință, o doctrină. (< fr. *abjurer*)
ablație/ablațiune s.f. 1. (chir.) extirpare. 2. eroziune a rocilor. (< fr. *ablation*)
abluțiune s.f. spălare rituală a corpului, la orientali. (< fr. *ablution*)
aboli v.t. a desființa, a suprima. (< fr. *abolir*)
abolitionism s.n. mișcare politică ce susține desființarea sclavajului. (< fr. *abolitionnisme*)
abominábil, -ă adj. oribil; dezgustător. (< fr. *abominable*)
abordá I. v.t. (despre nave) a acosta (l). **II. v.t.** 1. (fig.) a acosta pe cineva. 2. a trata, a ataca o temă. (< fr. *aborder*)
abordáj s.n. ciocnire a două nave sau a unei nave de un obstacol. (< fr. *abordage*)
aborigén, -ă adj., s.m., s.f. autohton. (< fr. *aborigène*)
abracadabránt, -ă adj. ciudat, bizar. (< fr. *abracadabrant*)
abraziune s.f. 1. eroziune marină. 2. roadere a unui corp prin frecare cu un altul mai dur. (< fr. *abrasion*)
abrogá v.t. a aboli o lege sau un alt act normativ. (< lat. *abrogare*)
abrutizá v.t., v.r. a (se) dezumaniza. (după fr. *abrutir*)
abscóns, -ă adj. greu de înțeles. (< fr. *abscons*)
absenteism s.n. 1. exploatare a pământului prin intermediar. 2. ~ parlamentar = practică a deputaților aflați în opoziție, constând în neparticiparea la sesiunile parlamentului, cu scopul de a împiedica adoptarea unor legi. (< fr. *absentéisme*)
absint s.n. 1. plantă aromatică, conținând o esență amară, tonică. 2. lichior din această plantă. (< fr. *absinthe*)
absolút, -ă I. adj. 1. nesupus niciunei restricții; total. 2. (despre mărimi fizice) independent de orice sistem de referință. **II. s.n.** (*filos.*) principiu veș-

nic, imuabil, care ar sta la baza universului. **III. adv.** cu desăvârșire. (< lat. *absolutus*)

absolutism s.n. regim politic bazat pe puterea nelimitată a unui monarh. (< fr. *absolutisme*)

absolvi v.t. **1.** a termina un ciclu de învățământ. **2. (jur.)** a scuti de pedeapsă. (< germ. *absolvieren*)

absorbii v.t. **1.** a încorpora gaze, lichide, radiații. **2. (fig.)** a preocupa intens. (< fr. *absorber*, lat. *absorbere*)

abstenționism s.n. abținere de la vot. (< fr. *abstentionnisme*)

abținută s.f. abținere de la anumite excese. (< fr. *abstinence*)

absurd, -ă I. adj. contrar gândirii logice. **II. s.n.** ceea ce este absurd (l). (< fr. *absurde*)

absurditate s.f. **1.** caracterul, însușirea a ceea ce este absurd. **2.** situație absurdă; aberație. (< fr. *absurdité*)

abțibild s.n. **1.** mic desen colorat, gumat pe o parte, care se aplică prin lipire. **2. (fam.; pl.)** fleacuri, mici șmecherii. (< germ. *Abziehbild*)

abulie s.f. lipsă, diminuare a voinței; nehotărâre. (< fr. *aboulie*)

abundență s.f. belșug. (< fr. *abondance*)

abuz s.n. **1.** încălcare a legității; faptă ilegală. **2.** exces. (< fr. *abus*)

academic, -ă adj. **1.** referitor la o academie. **2.** distins, solemn; convențional, rece. (< fr. *académique*)

academicism s.n. **1.** imitație fără originalitate a modelelor antice sau ale Renașterii; manieră în artă care cultivă un ideal de frumusețe rece și convențional. **2.** fel de a se comporta academic (2). (< fr. *académisme*)

acajú s.m. arbore cu lemn tare, maro-roșcat; mahon. (< fr. *acajou*)

acalmie s.f. **1.** calm momentan al vântului, al valurilor. **2. (fig.)** răstimp de liniște. (< fr. *acalmie*)

acapară v.t. a-și însuși în mod abuziv un bun. (< fr. *accaparer*)

accède v.i. a avea acces (la ceva), a ajunge (la ceva), a pătrunde (în ceva); a consimți. (< fr. *accéder*, lat. *accedere*)

accelerător I. s.n. **1.** mecanism care mărește turația unui motor. **2.** instalație care imprimă particulelor elementare viteze foarte mari. **II. s.m.** substanță care mărește viteza unei reacții. (< fr. *accélérateur*)

accént s.n. **1.** intonație; semn grafic care marchează această intonație. **2.** mod specific de a vorbi o limbă, un dialect. **3.** importanță. (< lat. *accentus*)

accépție s.f. sensul unui cuvânt; semnificație. (< fr. *acception*)

accés s.n. **1.** posibilitate, drept de a ajunge undeva. **2.** manifestare bruscă a unei boli. **3. (fig.)** izbucnire violentă a unei stări sufletești. **4. (inform.)** proprietate a sistemelor de memorie de a permite înregistrarea și regăsirea informației; posibilitate de conectare la Internet, la altă rețea sau la alt sistem. (< fr. *accès*, engl. *access*)

accesá v.t. **1. (inform.)** a pătrunde într-o bază de date, în memoria unui computer, într-un program, într-un site web etc. **2.** a avea acces la ceva. (< acces + -a)

accesóriu, -ie I. adj. auxiliar; secundar, neesențial. **II. adj., s.n.** (obiect, piesă, dispozitiv) anex etc. (< fr. *accessoire*)

accident I. s.n. **1.** întâmplare neprevăzută care provoacă o avarie, o nenorocire. **2.** neregularitate a unui teren. **II. s.m. (muz.)** semn care produce o alterație. (< fr. *accident*)

accidental, -ă adj. **1.** întâmplător. **2.** neesențial. (< fr. *accidental*)

accíză s.f. impozit indirect pe bunuri de consum. (< fr. *accise*, germ. *Akzise*)

acefál, -ă adj. (despre animale inferioare) lipsit de cap. (< fr. *acéphale*)

acérb, -ă adj. înverșunat, necruțător. (< fr. *acerbe*)

acetilénă s.f. gaz incolor cu miros specific, care arde cu flacără albă intensă. (< fr. *acétylène*)

achénă s.f. fruct uscat, cu o singură sămânță. (< fr. *akène*)

achitá I. v.t., v.r. a(-și) plăti o datorie. **II. v.t. (jur.)** **1.** a declara nevinovat. **2. (fam.)** a ucide. (< fr. *acquitter*)

achizitor, -oáre s.m., s.f. cel care face achiziții. (< *achiziție* + -tor)

achiziție s.f. procurare de obiecte, de produse și materiale; obiectul însuși. (< fr. *acquisition*)

acidulá v.t. a adăuga acid unei soluții. (< fr. *aciduler*)

acidurie s.f. prezența excesivă a unui acid în urină. (< fr. *acidurie*)

aclamá v.t. a aproba prin urale sau aplauze; a ovaționa. (< fr. *acclamer*)

acné s.f. apariția de coșuri pe față. (< fr. *acné*)

acoládă s.f. **1.** ceremonial medieval de investire a unui cavaler, constând dintr-o îmbrățișare și o lovitură ușoară cu latul spadei. **2.** semn grafic ({} care unește formule, portative etc. (< fr. *acolade*)

acolit, -ă s.m., s.f. asociat ca sprijin într-o acțiune. (< fr. *acolyte*)

acomodá v.r. a se obișnui cu noi condiții de viață; a se aclimatiza. (< fr. *acommoder*)

acompaniá v.t. **1.** a susține acompaniamentul unei piese muzicale. **2.** a însoți pe cineva. (< fr. *accompagner*)

acónt s.n. parte dintr-o datorie care se plătește cu anticipație. (< it. *acconto*)

acórd s.n. **1.** înțelegere, pact, convenție asentiment. **2.** remunerare a muncii prestate, pe unitatea de produs realizat. **3.** concordanță în număr, gen, caz, persoană a formei cuvintelor. **4.** armonie (l). (< fr. *accord*)

acostá I. v.i. (despre nave) a se apropia de țarm, de o navă; a aborda (l). **II. v.t. (fig.)** a opri pe cineva spre a-i vorbi. (după fr. *accoster*)

acostamént s.n. fâșie laterală de-a lungul părții carosabile a unei șosele. (după fr. *accotement*)

acreditá v.t. **1.** a împuternici un reprezentant diplomatic, un ziarist etc. **2.** a face demn de crezare. **3. (fin.)** a deschide, a pune la dispoziția cuiva un acreditiv (2). (< fr. *accréditer*)

acreditív s.n. **1.** dispoziție dată de un emitent unei bănci de a plăti vânzătorului din disponibilul său ori din

creditul acordat de aceasta o anumită sumă. **2.** sumă de bani depusă de cineva la o bancă de economii pentru a-i sta la dispoziție; înscris care certifică o asemenea depunere. (< fr. *ac-créditif*)

acribie s.f. exactitate, rigurozitate științifică. (< fr. *acribie*)

acro- elem. "ascuțit", "extrem", "vârf". (< fr. *acro-*, gr. *akros*)

acrobát, -ă s.m., s.f. **1.** gimnast specializat în acrobație. **2. (fig.)** om lipsit de consecvență. (< fr. *acrobate*)

acrobație s.f. **1.** exercițiu echilibristic greu; echilibristică; (*pl.*) evoluții dificile făcute de un avion în zbor. **2. (fig.)** procedeu abil de a ieși dintr-o încurcătură. (< fr. *acrobatie*)

acrocefál, -ă adj. cu craniul jughiat. (< fr. *acrocéphale*)

acrofobie s.f. teamă patologică de locuri înalte. (< fr. *acrophobie*)

acrolit s.n. statuie cu extremitățile din marmură, iar corpul din alte materiale. (< fr. *acrolithe*)

acromatizm s.n. proprietate a unui sistem optic de a nu prezenta aberații cromatiche. (< fr. *achromatisme*)

acromie s.f. decolorare a pielii din cauza lipsei de pigmenti; albinism. (< fr. *achromie*)

acroním, -ă adj., s.n. (cuvânt) format din litere sau segmente inițiale ale altor cuvinte. (< fr. *acronyme*)

acrópolă s.f. înălțime fortificată în orașele antice grecești. (< fr. *acropole*)

acrostih s.n. poezie în care inițialele versurilor alcătuiesc un cuvânt, o sintagmă. (< fr. *acrostiche*)

acroșá v.t. **1.** a agăța. **2. (fotbal)** a intercepta mingea în aer. (< fr. *accrocher*)

actin(o)- elem. "rază, radiație". (< fr. *actin/o-*, gr. *aktis*, -nos)

actinométru s.n. aparat pentru măsurarea intensității radiațiilor. (< fr. *actinométre*)

actinopatie s.f. boală provocată de radiații. (< fr. *actinopathie*)

actinoterapie s.f. tratamentul cu radiații. (< fr. *actinothérapie*)

actinotropism *s.n.* tendința de îndreptare a plantelor către radiațiile de lumină. (< fr. *actinotropisme*)

activă I. *v.i.* a desfășura o activitate intensă. **II.** *v.t.* a intensifica (o activitate), a dinamiza. **III.** *v.z.* a intra în cadrele permanente ale armatei. (< fr. *activer*)

acționă I. *v.i.* **1.** a întreprinde o acțiune. **2.** a exercita o influență. **II.** *v.t.* **1.** a pune în mișcare un sistem, un utilaj etc. **2.** (*jur.*) a chema în judecată. (< fr. *actionner*)

acționár, -ă *s.m., s.f.* posesor de acțiuni ale unei societăți comerciale. □ ~ *majoritar* = acționar care deține cele mai multe acțiuni. (< fr. *actionnaire*)

acțiune I. *s.f.* **1.** act, faptă; operație militară. **2.** ceea ce arată un verb. **3.** totalitatea întâmplărilor dintr-o operă literară. **4.** efect, influență. **5.** (*jur.*) cauză, proces. **II.** hârtie de valoare reprezentând o cotă fixă din capitalul unei societăți pe acțiuni. (< fr. *action*)

acuitate *s.f.* capacitate senzorială de a percepe excitații foarte slabe; agerime. (< fr. *acuité*)

aculturăție *s.f.* complex de transformări care au loc în planul culturii, ca urmare a contactului între grupuri sociale cu culturi deosebite. (< fr., engl. *acculturation*)

acupunctură *s.f.* tratament medical prin înțepături în diferite puncte ale corpului. (< fr. *acupuncture*)

acuză *v.t.* **1.** a învinui. **2.** a vădi, a manifesta. (< fr. *accuser*)

acva-/acvi- *elem.* "apă". (< fr. *aqua-*, *aqui-*, lat. *aqua*)

acvaförte *s.f.* gravare cu acid azotic pe o placă de cupru; gravura obținută. (< it. *acquaforte*)

acvamarin *s.n.* beril albastru-verzui, piatră prețioasă. (< it. *acquamarina*)

acvanaút *s.m.* explorator al mediului subacvatic. (< fr. *aquanaute*)

acvaplán *s.n.* **1.** planșă de lemn cu care se aluneacă pe apă, remorcată de o am-

barcațiune cu motor. **2.** sport cu o asemenea planșă. (< fr. *aquaplane*)

acvaristică *s.f.* știința creșterii viețuitoarelor în acvarii. (< germ. *Aquaristik*)

acváriu *s.n.* **1.** vas, bazin cu animale și plante acvatice. **2.** sală, clădire, muzeu cu un astfel de bazin. (< fr., lat. *aquarium*)

acvatintă/acvatintă *s.f.* gravare cu acid azotic, care imită laviul; gravura obținută. (< it. *acquatinta*)

acvi- *v. acva-*

acvicultură *s.f.* creștere a animalelor și plantelor acvatice. (< fr. *aquiculture*)

ácvilá *s.f.* vultur, (< lat. *aquila*)

ácvilín, -ă *adj.* de vultur. □ *nas* ~ = nas coroiat. (< fr. *aquilin*)

acvilón *s.n.* vânt de miazănoapte, rece și violent. (< fr. *aquilon*)

adágio I. *adv.* (*muz.*) lent, rar. **II.** *s.n.* arie în acest tempo. (< it. *adagio*)

adágju *s.n.* maximă. (< lat. *adagium*)

addénda *s.n. pl.* adaos, note, texte, diagrame la o lucrare. (< lat. *addenda*)

adecvát, -ă *adj.* potrivit. (< fr. *adéquat*)

adenoid, -ă *adj.* cu aspect glandular. (< fr. *adénoïde*)

adenóm *s.n.* (*med.*) tumoare benignă a unei glande. (< fr. *adénome*)

aderéntă *s.f.* **1.** (*med.*) concreștere patologică a unor organe sau țesuturi; bridă (3). **2.** (*tehn.*) frecare între două corpuri în contact. **3.** (*constr.*) legătură între diferite materiale. **4.** aderare la ceva. (< fr. *adhérence*)

adeziúne *s.f.* **1.** aderare; consimțământ. **2.** atracție între două corpuri în contact. (< fr. *adhésion*)

adezív, -ă I. *adj.* (despre materiale) care aderă. **II.** *s.m.* produs de înleiat lemnul, sticla etc. (< fr. *adhésif*)

ad-hóc (*divan* ~) / **ad hóc** *adj. invar., adv.* anume pentru acest scop. (< lat. *ad hoc*)

adiabátic, -ă *adj.* (despre un fenomen fizico-chimic) care se produce fără schimb de căldură cu exteriorul. (< fr. *adiabatique*)

adiacént, -ă *adj.* alăturat. □ *unghiuri* ~ *e* = unghiuri cu o latură comună și aceleași vârf. (< it. *adiacente*)

adidas *s.m.* pantof comod de sport. (abr. de la numele propriu *Adi DasAer* / patronul unei renumite firme germane specializată în producerea echipamentului sportiv)

ad-interim/ad interim *adj. invar.* care ține locul titularului; interimar. (< lat. *ad interim*)

adip(o)- *elem.* "grăsime". (< fr. *adip/o-*, lat. *adeps*, *-ipis*)

adipogenéză *s.f.* producerea de grăsimi în organism. (< fr. *adipogenèse*)

adipós, -oásă *adj.* care conține grăsimi, gras. (< fr. *adipeux*)

adipsie *s.f.* lipsă de sete. (< fr. *adipsie*)

adiție *s.f.* adăugare, adaos. (< fr. *addition*)

adjudecă *v.t.* a atribui (un bun) aceuia care oferă mai mult în cadrul unei licitații. □ (*sport*) *a-și* ~ *victoria* = a obține victoria în condițiile unei concurențe. (< lat. *adiudicare*)

ad libitum *loc. adj., loc. adv.* după voie; oricum. (< lat. *ad libitum*)

ad litteram *loc. adj., loc. adv.* cuvânt cu cuvânt, întocmai. (< lat. *ad litteram*)

administrá *v.t.* **1.** a gospodări. **2.** a da un medicament unui bolnav. (< fr. *administrer*)

administráție *s.f.* **1.** gospodărie. **2.** totalitatea organelor executive și de dispoziție ale statului. **3.** personalul de conducere al unei întreprinderi sau instituții. (< fr. *administration*)

admisie *s.f.* **1.** intrare a unui agent motor în cilindrul unei mașini. **2.** porțiune din cursa pistonului în timpul căreia agentul motor intră în cilindru. (< fr. *admission*)

admonestá *v.t.* a mustra. (< fr. *admonester*)

adnotá *v.t.* a face însemnări pe marginea unui text. (< lat. *adnotare*)

adogmatism *s.n.* sistem de gândire care nu admite dogmele. (< fr. *adogmatisme*)

adoptá *v.t.* **1.** a înfia un copil. **2.** a-și însuși; a accepta o părere, o metodă, o lege. (< fr. *adopter*)

adoptív, -ă *adj.* **1.** (despre copii) înfiat. **2.** (despre părinți) care a adoptat un copil străin. (< fr. *adoptif*)

adóptie *s.f.* înfier. (< fr. *adoption*)

adsórbție *s.f.* fixare a moleculelor unei substanțe pe suprafața unui corp solid. (< fr. *adsorbition*)

adúctie *s.f.* dirijare a apelor către un anumit loc. (< fr. *adduction*)

adulá *v.t.* a linguși. (< fr. *aduler*)

adultér, -ă I. *s.n.* încălcare a fidelității conjugale. **II.** *adj.* (despre soți) infidel. (< fr. *adultère*)

adulterá *v.t.* a falsifica (un text). (< fr. *adultérer*)

advécție *s.f.* mișcare de aer în sens orizontal. (< fr. *advection*)

adventism *s.n.* doctrină a unei secte creștine care propagă credința în a doua venire a lui Hristos. (< engl. *adventism*)

adventív, -ă *adj.* (despre rădăcini, muguri) dezvoltat în alt loc decât cel normal. (< fr. *adventif*)

advers, -ă *adj.* **1.** opus. **2.** (*fig.*) potrivnic. (< fr. *adverse*)

adversatív, -ă *adj.* care exprimă o opoziție. □ *propoziție* ~ *ă* (și *s.f.*) = propoziție în raport de opoziție față de coordonata ei. (< fr. *adversatif*)

adversitate *s.f.* **1.** ostilitate. **2.** dificultate. (< fr. *adversité*)

aerá *v.t.* a introduce aer proaspăt într-un loc închis. (< fr. *aérer*)

aeri-/aero- *elem.* "aer". (< fr. *aéri-*, *aéro-*, gr. *aer*, *-os*)

aerób, -ă *adj.* (despre organisme) care se dezvoltă în prezența oxigenului. (< fr. *aérobe*)

aerobic, -ă *adj., s.n.* □ *gimnastică* ~ = gimnastică de întreținere executată pe o muzică ritmată. (< fr. *aérobic*)

aerobúz *s.n.* avion de pasageri de mare capacitate. (< fr. *aérobous*)

aerocolie *s.f.* acumulare de gaze în intestin. (< fr. *aérocologie*)

aerodinámic, -ă I. *adj.* care întâmpină o rezistență minimă la deplasarea în aer. **II.** *s.f.* studiu al mișcării corpori-

lor într-un mediu gazos. (< fr. *aérodynamique*)
aerofilatelie *s.f.* colecționare de timbre folosite de poșta aeriană. (< fr. *aérophilatelie*)
aerofobie *s.f.* teamă patologică de aer. (< fr. *aérophobie*)
aeroglisor *s.n.* vehicul care glisează pe pernă de aer. (< fr. *aéroglisneur*)
aerolit *s.n.* meteorit. (< fr. *aérolithe*)
aerologie *s.f.* studiul proprietăților atmosferei. (< fr. *aérologie*)
aeromobil, -ă *adj., s.n.* (corp solid) care se poate menține și deplasa în aer. (< fr. *aéromobile*)
aeronaút, -ă *s.m., s.f.* membru al echipajului unei aeronave. (< fr. *aéronaute*)
aeronaútic, -ă *s.f., adj.* tehnica construirii și conducerii aeronavelor. (< fr. *aéronautique*)
aeronávă *s.f.* avion de mare capacitate. (după fr. *avion*)
aeropurtát, -ă *adj.* (despre trupe, mijloace de luptă) transportat pe calea aerului. (după fr. *aéroporté*)
aerosól *s.m.* dispersie (3) într-un gaz a unor particule (medicamentoase). (< fr. *aérosol*)
aerospațial, -ă *adj.* referitor la navigarea în spațiul aerian extraterestru. (< fr. *aérospatial*)
aeroterapie *s.f.* tratament al unor boli prin cură de aer. (< fr. *aérothérapie*)
afábil, -ă *adj.* cordial; afectuos; binevoitor. (< fr. *affable*)
afabuláție *s.f.* ansamblul episoadelor care constituie acțiunea unei opere literare; fabulație (2). (< fr. *affabulation*)
afacerism *s.n.* realizarea de profituri personale pe seama situației profesionale sau sociale. (după fr. *affaires*)
afazie *s.f.* tulburare de limbaj. (< fr. *aphasie*)
aféct *s.n.* trăire emoțională puternică; reacție afectivă. (< germ. *Affekt*)
afectá' *v.t.* a destina unui anumit scop.

afectá' *v.t.* 1. a prejudicia. 2. a stimula o anumită stare sufletească; a se prefăce, a-și da aere. (< fr. *affecter*)
afectiv, -ă *adj.* 1. referitor la sentimente. 2. sentimental. (< fr. *affectif*)
afectuós, -oásă *adj.* afabil, tandru, prietenos. (< fr. *affectueux*)
afecțiune *s.f.* 1. dragoste, simpatie, atașament. 2. boală. (< fr. *affection*)
aféliu *s.n.* punctul cel mai îndepărtat de Soare de pe orbita unei planete. (< fr. *aphélie*)
aférát, -ă *adj.* care vrea să pară foarte ocupat. (< fr. *affaire*)
aférént, -ă *adj.* 1. legat de, care decurge din. 2. (despre vase, nervi) centripet. (< fr. *afférent*)
afereză *s.f.* suprimare a unui sunet, a unei silabe inițiale, a unui cuvânt. (< fr. *aphérèse*)
afiliá *v.t.* a se alătura unei organizații, subordonându-i-se. (< fr. *affilier*)
afín, -ă 1. *adj.* înrudit. II. *s.m., s.f.* rudă prin alianță. (< lat. *affinis*)
afiná *v.t.* a separa în timpul topirii impuritățile dintr-o masă metalică. (< fr. *affiner*)
afinitáte *s.f.* 1. înrudire, asemănare, apropiere. 2. proprietate a substanțelor de a se combina chimic. (< fr. *affinité*)
afíșă 1. *v.t.* 1. a expune un afiș. 2. (*fig.*) a manifesta ostentativ o atitudine. II. *v.r.* a apărea în tovarășia cuiva. (< fr. *afficher*)
afíșiér *s.n.* loc (special) unde se expun afișele. (< fr. *affichier*)
afix *s.n.* nume generic pentru prefixe, sufixe și infixe. (< fr. *fixe*)
afluénță *s.f.* 1. mulțime de oameni, aglomerație. 2. cantitate mare, aflus; abundență; belșug. (< fr. *affluence*)
afluí *v.i.* 1. (despre sânge) a se îngrămădi într-un punct al corpului. 2. (*fig.*) a se îmbulzi. (< fr. *affluer*)
aflúx *s.n.* afluență (2). (< fr. *afflux*)
afón, -ă *adj.* 1. care suferă de afonie; lipsit de simț muzical. 2. (*fon.*) (consoană) surdă. (< fr. *aphone*)

afonie *s.f.* pierdere patologică a glasului. (< fr. *aphonie*)
a fortióri *loc. adj., loc. adv.* (despre raționamente) care se impune cu necesitate. (< lat. *a fortiori* "cu atât mai mult")
africanologie *s.f.* studiul limbilor și al civilizațiilor africane. (< fr. *africano-logie*)
africát, -ă *adj., s.f.* (consoană) semiocluziv(ă). (< fr. *affriquée*, germ. *Affrikate*)
afrodiziác, -ă *adj., s.n.* (care este) stimulent sexual. (< fr. *aphrodisiaque*)
afrónt *s.n.* jignire. (< fr. *affront*)
áfťá *s.f.* mică ulceratie dureroasă, pe mucoasa bucală. (< fr. *aphte*)
agápă *s.f.* masă prietenească. (< fr. *agape*)
agasă *v.t.* a enerva; a plictisi. (< fr. *agacer*)
agát *s.n.* silice dură, piatră prețioasă. (< fr. *agate*)
agendă *s.f.* 1. carnet în care se notează, pe zile, lucrările ce trebuie executate. 2. ordine de zi. (< fr., lat. *agenda*)
agént, -ă *s.m., s.f.* 1. reprezentant oficial al unui stat, al unei instituții, întreprinderi etc. 2. factor activ care determină un proces fizic, chimic etc. (< fr. *agent*, germ. *Agent*)
agentúrá *s.f.* 1. casă de comerț condusă de un agent (1). 2. serviciu de spionaj. (< germ. *Agentur*)
agil, -ă *adj.* sprinten, vioi. (< fr. *agile*)
agiotá *v.i.* a specula (la bursă) asupra valorilor sau a mărfurilor cu preț variabil. (< fr. *agioter*)
agiotáj *s.n.* speculații de bursă având ca scop obținerea profiturilor. (< fr. *agiotage*)
agitá 1. *v.t.* 1. a clătina, a flutura. 2. a ațâța (la revoltă). II. *v.r.* a se frământa. (< fr. *agiter*)
agitátor, -oáre 1. *s.m., s.f.* persoană care face agitație politică. II. *s.n.* dispozitiv pentru omogenizarea unui amestec de substanțe. (< fr. *agitateur*)
agitație *s.f.* 1. mișcare prelungită (în sensuri diferite). 2. stare de neliniște, frământare, zbucium. 3. ~ politică = mijloc de înrăuire politică a conștiinței maselor prin lozinci, presă etc. (< fr. *agitation*, /3/rus. *азымаиуа*)
aglomerá 1. *v.r.* a se aduna laolaltă. II. *v.t.* a lega între ele particulele unui material. (< fr. *agglomérer*)
aglomeráție *s.f.* afluență, îmbulzeală. (< fr. *agglomération*)
aglutiná *v.t., v.r.* a (se) uni, a (se) lipi strâns. (< fr. *agglutiner*)
agnosticism *s.n.* concepție care neagă posibilitatea cunoașterii realității obiective. (< fr. *agnosticisme*)
agnozie *s.f.* 1. (la Socrate) mărturisire a neștiinței largi. 2. pierdere a capacității de a recunoaște obiecte, persoane etc. (< fr. *agnosie*)
agorafobie *s.f.* teamă patologică de a traversa spații largi. (< fr. *agoraphobie*)
agráfă *s.f.* obiect cu care se fixează părul, o incizie, o hârtie; clamă. (< fr. *agrafe*)
agrafie *s.f.* pierdere a capacității de redare a ideilor prin scris. (< fr. *agraphie*)
agreá *v.t.* a vedea cu ochi buni, a simpatiza. (< fr. *agréer*)
agreábil, -ă *adj.* 1. plăcut, distractiv. 2. simpativ. (< fr. *agréable*)
agregá *v.r.* (despre elemente chimice) a se uni; a se alipi. (< fr. *agréger*, lat. *aggregare*)
agregát *s.n.* 1. grup de mașini care lucrează împreună. 2. material inert care se amestecă cu cimentul și apa la prepararea betonurilor și mortarului. (< fr. *agregat*)
agremént *s.n.* 1. plăcere, distracție. 2. consimțământ dat de un stat la numirea reprezentanților diplomați ai altui stat. (< fr. *agrément*)
agri- *v. agro-*
agricultúrá *s.f.* cultivarea pământului (și creșterea animalelor). (< fr. *agriculture*)
agro-fagri- elem. "câmp". (< fr. *agro-*, *agri-*, gr. *agros*, lat. *ager*)
agronomie *s.f.* ansamblu de cunoștințe referitoare la agricultură. (< fr. *agronomie*)